

Voorpagina

Zoeken

Wat kunnen we leren van de sinterklaastraditie? Theatermaker en acteur Karel Hermans onderzoekt het voor de voorstelling 'Sintgelok' van Tryater

PREMIUM

Theatermaker en acteur Karel Hermans daad voor de voorstelling Sintgelok van Tryater onderzoek naar de geschiedenis van de sinterklaastraditie. Hij sprak er onder anderen met hulpsinterklazen in Friesland over. Wat kunnen we leren van de traditie?

Sport

Cultuur

Economie

Opinion

Video

LC NOW

Podcast

Menu

Elisabeth Post · Vandaag, 07:16 · Cultuur

Deel dit artikel

en de eeuwenoude traditie van pakjesavond is theatremaker en acteur Karel Hermans (33) het feest nog meer gaan waarderen. „Dat het vieren van Sinterklaas afneemt, baart me zorgen“, zegt hij.

Vileine verhalen

Sinds 1752 wordt in Nederland Sinterklaas gevierd. „Het is een al eeuwenoude traditie en bijzonder dat het nog steeds bestaat“, vindt Hermans, die trouw op 5 december met familie samenkomt. Hij pakt doorgaans flink uit met surprises en gedichten. „Ik schrijf altijd lange, vileine verhalen. Omdat het kan.“

Twee jaar geleden is hij voor de voorstelling *Sintgelok* van Tryater samen met theatremaker Aukje Schaafsma een onderzoek gestart naar de sinterklaastraditie. Die begint in het Turkse Myra, waar Sint Nicolaas in het jaar 280 na Christus wordt geboren. Na zijn dood op 6 december 342 neemt de verering van de bisschop grote vormen aan. De verhalen over wat hij voor anderen deed, komen dan los. Bijvoorbeeld over dat hij munten door een open raam strooide van mensen die hij wilde helpen. En hij wekte eens kinderen tot leven, zo wil het verhaal.

Hulpsinterklazen

Tijdens de zoektocht naar waarom de Sinterklaastraditie in Nederland, maar ook in omliggende landen als België en Duitsland, al zo lang standhoudt, spraken Hermans en Schaafsma met hulpsinterklazen die in Friese dorpen en steden opereren. Wie zijn het en wat drijft ze? „Zonder uitzondering – we interviewden zo’n vijftien mannen – zijn het sociaal bewogen types. Mensen met een groot hart. Veel van hen werken in het onderwijs. En ze doen het omdat ze iets voor een ander willen betekenen.“

Het houdt nogal wat in om Sinterklaas te zijn, ontdekte Hermans. Want Sinterklaas speel je niet, dat ben je. Je moet over een groot inlevingsvermogen beschikken en geheimen kunnen bewaren. „Kinderen vertellen de Sint soms dingen, die ze hun ouders nooit zouden toevertrouwen.“

Pepernoten

In de voorstelling waarin Hermans als een soort van documentairemaker de traditie van Sinterklaas onderzoekt, doen vier van de geïnterviewde hulpsinterklazen mee. Onder hen de routiniers Harry Wiersma (was ruim dertig jaar Sinterklaas in Leeuwarden en neemt nu lekkere pepernoten mee naar de repetitie) en Henk Landsheer (veertig jaar de Sint in Oudemirdum). „Sy spylje harren sels”, zegt regisseur Janneke de Haan. „Jawis, ik bin ek dol op Sinterklaas. En hielendal no’t ús lytse famke in jier is. Wy pakke thús flink út. Dat magyske leauwen fan in bern is eins it moaiste dat der is.” De Haan is ook verzot op Sint Piter, die ieder jaar in februari in Grou arriveert. Ook die passeert in *Sintgelok*.

Fraaie kostuums

Het wordt een dynamische voorstelling met veel muziek en fraaie kostuums, beloven de makers. Studenten van D’Drive spelen ook mee, onder wie de 17-jarige Rowan Veltman, die onlangs nog schitterde op televisie in *Holland’s got talent*. Hij strandde in de halve finale met *Myn dream*, een Friese vertaling van het liedje *Everything I wanted* van Billie Eilish. Natuurlijk vieren ze thuis in Garyp Sinterklaas. Ze trekken lootjes, zegt Rowan. „Mar myn suske docht net mei. Die is tsien en leauwt noch heal om heal yn Sinterklaas.”

Allemansvriend

In *Sintgelok* doet zwarte piet niet mee. „We willen de discussie niet uit de weg gaan en behandelen de ‘hulp’ van Sint door de jaren heen. Een figuur dat van oorsprong helemaal niet bij Sinterklaas hoorde. En daar gaat het ons om: de kern van wie Sint Nicolaas is en wat er met deze figuur eigenlijk uitgedragen wordt.” Aanvankelijk was Sinterklaas een boeman. „Mar hy is feroare yn in freon fan bern.” Ook de zak waarin de stoute kinderen worden gestopt en de roe waarmee ze slaag krijgen, zijn al een tijd geleden verbannen. „Als je met zijn allen afspreekt dat iets niet meer passend is, dan kan een traditie dus wijzigen, maar wel voort blijven bestaan.”

En daar hoop Hermans stellig op, op dat Sinterklaas altijd blijft bestaan. „De Sint is een allemansvriend en heeft goedheid in zich, dat is een mooie boodschap. Hij brengt warmte in de donkere decembermaand. Ik merk nu ik er weer over praat, helemaal blij wordt. Je kunt toch ook niet anders?”

Sintgelok – In grote zaal Tryater. Speeldata: 12 (première), 17, 18, 19, 24, 25 en 26 november en 1, 2 en 3 december. Aanvang: 20.30 uur. Kaarten via: www.tryater.nl

Schrijf je gratis in voor de cultuurnieuwsbrief

Krijg het nieuws op het gebied van kunst, cultuur en media wekelijks in je mailbox.

Aanmelden

Lees meer over

Cultuur

Suggesties

Friesland **PREMIUM**

'Als ik pa zie, weet ik hoe ik niet wil eindigen'. De Dag van de Mantelzorg staat in Friesland in het teken van 'euthanasie bij dementie'

Retail **PREMIUM**

Sybren en Andrea stoppen na 61 jaar met Venema DHZ in Makkum. Bij hun 'Winkel van Sinkel' was geen nee te koop

Film

Het constante geschreeuw in 'Casa Coco' verveelt snel | recensie

★☆☆☆☆

Leeuwarden

Eerste gespecialiseerde buitenschoolse opvang van Leeuwarden geopend